

SOAL (QE) – Kalite geliştirme yöntemi

Kinderladen **Maimouna**, SOAL (Sosyal ve Alternatif) Alternativer Wohlfahrtsverband e. V. ("Alternatif Sosyal Yardım ve Bakım Birliği") çatısı altında toplanan dernekler birliğinin üyesidir.

Bu birliğin çalışanları ve üyeleri, birkaç yıl önce çeşitli eğitimcilerin, pedagoğ ve psikologların da katılımıyla çocukların eğitim ve gelişim sürecini merkez alan bir kalite geliştirme yöntemi oluşturdu. Çocuk, öğrenirken –öğrendiği şey ne olursa olsun– genelde kendi yaptığı deneyimler yoluyla öğrenir. Yaşamının ilk yıllarında algıladığı şeylerin çokluğu ve çeşitliliği, başarılı bir öğrenme süreci için temel oluşturur. "Doğrudan" eğitim/öğretim, belirli şartların yerine getirilmiş olmasını gerektirir; bunları nasıl geliştirip yerine getireceğine her yuva kendisi karar verir.

Kinderladen Maimouna, farklı birçok yöntem arasından 2005 yılında kararını SOAL-QE için verdi; iki yıldan beri bu konuda eğitim seminerlerine katılıyor. SOAL-QE yöntemi, çokdilli yetişen göçmen çocuklarının menfaatlerini gözetmeye son derece açık olup, Maimouna ekibinin çalışmalarına destek vermektedir. Bu yöntem, çocukların özdeneyim ufuklarının genişlemesinde, kendi yetkinliklerinin farkına varmalarında, özgüven ve kimlik edinme çabalarını kolaylaştırmada, ekibin çalışmalarına ilkesel temel oluşturmaktadır.

Ayrıca, hem uluslararası ekibimizin kendi arasındaki iletişimi hem de anne-babalar ve çocuklarla olan iletişimimizi sağlamakta da işimizi kolaylaştırmakta. Bundan başka, işimizi yaparken sürekli yerine getirdiğimiz öz refleksiyonun da sorunsuz bir şekilde işlemesine yardımcı olmakta.

SOAL-QE eğitim yapısı

SOAL Kalite Geliştirme Yönteminin (SOAL-QE) merkezinde çocuğun gereksinimleri, çıkarları ile oluşum ve gelişimi bulunur: Geliştirilen bu yöntemde yetişkinlerin, çocuğa gereksinimlerini gerçekleştirilmesi, kendi entereselerini gözetip savunabilmesi için yeterince destek vermesi, mekansal ve zihinsel olanaklar tanınması esas alınır. Eğitimci çocuğu, çocuğun davranışlarını küçümsemeden, sorgulamadan, aksine bunlara değer vererek gözlemler. Eğitimcinin gözlem yeteği daha önceden öğrenilmesi gereken bir şeydir ve eğitimcinin kendi kendini sorgulamaya (self-refleksiyon) hazır olması önkoşuldur.

Çocuğun gözlemlenmesi, self-refleksiyon ve çocuğun gelişimini sağlayacak gereksinimlerin birbiriyle etkileşimi, çocuk, grup ve eğitimci arasında bir iletişim oluşmasını sağlar.

SOAL-QE aşağıda sıralanan şu çocuk haklarını temel alır:

- Her çocuğun doğduğu andan itibaren gelişim ve kişisel oluşumunun sağlanması gereklidir.
- Her çocuğun pedagojik tutumunu sorgulayan eğitimciler tarafından eğitime hakkı vardır.

- Her çocuğun pedagojik tutumunu sorgulayan eğitimciler tarafından eğitime hakkı vardır.
- Her çocuğun, yetişkinler için muammalı ve uzak gibi görünse de, kendi gelişim sürecini istediği ve ihtiyacı olduğu gibi yaşamaya hakkı vardır.
- Her çocuğa öğrenme ve bilgilenme sürecinde, bu edinimlere keşfetme yoluyla erişebilmesini sağlayacak konular, buna uygun çevre ve materyal sunulmalıdır.
- Her çocuğun, oluşum ve gelişiminin gerektiği gibi sağlanabilmesinde, belirli bir alana derinlemesine yoğunlanmış eğitimciler tarafından eğitime hakkı vardır.
- Her çocuğun gelişim sürecinin devamlı ve tutarlı olması sağlanmalıdır.

SOAL-QE bu hakları pedagojik düşüncelerle birleştirerek didaktik bir görev olarak algılamaktadır. Bu görevi yerine getirebilmek için, **Maimouna ekibi** iki buçuk yılda tamamlanacak beş modüllük seminerlerde meslek içi eğitimi almaktadır.

Modül 1: Eğitimcinin kendini pedagojik anlamda anlayışı (insanlar hakkında düşündüklerim)

Modül 2: "Ben Çocukken" Kitabı (kendi gelişim deneyimlerim)

Modül 3: Çocuğun oluşum ve gelişim süreçleri (gözlem, bunların dökümü ve analiz)

Modül 4: Gelişim ve oluşum çalışmalarında başarı sağlayan önkoşullar (malzeme, fonksiyon mekanları, süreçler)

Modül 5: Gelişim ve oluşumun alanları (hareket ve sağlık, yaratıcı geliştirme, inşa ve tasarım, rol oyunları/dilsel yardım, doğa ve çevre, müzik)

1. modülde, eğitimcinin pedagojik tutumunun nelere bağlı olduğu, bu tutumu nelerin belirlediği sorularına cevap aranır. Kendi çocukluğumuzda yaptığımız deneyimlerin etkisi ve pedagojik görüşlerimiz, çocuk eğitimi ve gelişiminde çocukla kurulacak ideal ilişkinin belirleyicisi olur genelde. Buna rağmen pratikte görülen davranış biçimi, genelde savunduğumuz bu görüşlerden farklılık gösterebilir. Bu nedenle, eğitimcilerin pedagojik davranış biçimlerinde ne kadar profesyonel davrandığı konusunda sürekli bir self-refleksiyon içinde bulunması, kendi profesyonelliğini kontrol etme açısından çok önemlidir. Çocuklarla yapılan pedagojik çalışmada, iş arkadaşları ve ebevyne elele çalışmak kaçınılmaz bir öğedir, bunun başarılı bir şekilde işlemesi için de kendi davranış biçimi hakkında düşünmek hem çok yararlı hem de mutlaka gereklidir.

2. modül "Ben Çocukken" Kitabı eğitimcilerin çocukken gelişim ve kişilik oluşumlarında yaşadıkları ve yaptıkları deneyimlere ayrılır. Kendi çocukluğumuzda yaşadıklarımız ve yaptığımız deneyimler pedagojik düşüncelerimizin temelini oluşturduğundan bunların önemi büyüktür. Pedagojik davranış ve düşüncelerimizdeki olası değişiklikler bu deneyimlerin özünü oluşturur. Değişiklikler, deneyimlerimizle karşılaştırılmalı ve koordine edilmelidirler. Çocuğun gelişimi eğer çocuğun

özünde getirdiği kaynakları temel alacaksa eğitmenlerin çocuğun kafasında nelerin olup bittiği, çocuğun neler yaşadığı konusunda bilgilenmesi gerekmektedir. Bu bağlamda ise, çocuğun kendisiyle ilgili şeyleri ve kafasında olup bitenleri bildirirken kullanacağı farklı iletişim biçimlerine hassasiyet gösterebilen bir gözlem yöntemi gereklidir.

Modül 3 işte bu yüzden, sürekli algılayan ve keşfeden bir oluşum ve gelişim sürecini irdeler. Eğitmenin görevi, çocuğu yoğun bir şekilde gözlemlene (algılayan ve keşfeden 10–20 dakikalık gözlemler), çocuğu sınıflandırmadan, kategorize etmeden yapılmalıdır. Hedef, çocuğun bildiğim, tanıdığım yönlerini nitelenmek değil, çocuğun henüz tanımadığım yönlerini farketmektir. Çocuk gelişimini gösterirken ona bu gelişimi kendi başına yürütmesinde yardımcı olacak yetişkinler ise eğer, o zaman çocuğa ilk sunulması gereken şey merakını uyandıracak, soru sormasını sağlayacak ve araştırmaya yönelmesine meydan verecek bir çevre olmalıdır. İç ve dış mekanların buna olanak tanınması sağlanmalıdır. Çünkü çocuk soru sormaya başladığında, onu yeni süreçlere yönlendirmek mümkündür. Önce didaktik imgelemler ve konseptler gereklidir bunun için, sonra da çocuk tarafından algılanan şeylerin bu konsept kapsamında yeni gelişim ve oluşum süreçlerine dönüştürmek söz konusu olacaktır. Gelişim ve oluşum çalışmalarının başarısını sağlayan önkoşullar bölümü, **4. modülde** çocuğun bulunacağı mekanların düzenlemesini işler. Çocuk beceri ve yeteneklerini sınamaya, dünyaya ilişkin merak ettiği soruları sormaya başladığında, etrafında faaliyetlerini ve düşüncelerini yetkinlikle yürüten yetişkinlere ihtiyacı olur. Çocuklarla çalışan eğitmenlerin bu yüzden kendilerini yetkin ve bilgili hissettikleri, çocukların sorduğu soruları yetkinlikle cevaplandırabilecekleri belli bir uzmanlık alanında derinlemesine bilgi sahibi olmaları gerekir. **5. modül**, çocuğun gelişim ve oluşum sürecinde önemli yer tutan çeşitli alanları inceleyen bölümdür. Eğitmenlere, bu türlü temasal alanlara yoğunlaşmalarında, şimdiye kadar yoğunlaştıkları alandaki bilgilerini derinleşmelerinde destek verir. **6. modül**'de ekip kendi kuruluşunda yaptığı değişiklikleri bir prezentasyonla sunar. Sonuçlar değerlendirilir, kuruluşa her iki yılda bir yenilenmesi gereken sertifikası verilir.

Maimouna Ekibi, kalite geliştirme yöntemini başarıyla tamamlamış olduğundan 2007 ve 2009 yıllarında sertifikalandırılmıştır. Kalite geliştirme süreci sertifikanın alınmasıyla bitmemektedir. Kalite konusundaki çalışmalarımızı sürekli devam ettirip yöntem ve süreçlerimizi çocuklarımızın ve ailelerinin gereksinimlerine cevap verecek hale getiriyoruz.